

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

**II Всеукраїнської науково-практичної конференції
молодих учених з нагоди Міжнародного дня науки та
Дня працівника сільського господарства**

**«СУЧАСНА НАУКА:
СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ
У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ»**

10 листопада 2020 р.

м. Херсон

СЕКЦІЯ 2
ТЕХНОЛОГІЯ ВИРОБНИЦТВА ТА ПЕРЕРОБКИ ПРОДУКЦІЇ
ТВАРИННИЦТВА

ПАНКЄЄВ С.П.
к.с.-г.н., доцент,
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»

ВИЗНАЧЕННЯ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ У ФЕРМЕРСЬКИХ
ГОСПОДАРСТВАХ ПРИ ВИРОБНИЦТВІ ЯЛОВИЧИНИ

Вступ. Галузева структура кожної ділянки сільськогосподарських угідь є відносно сталою, а тому відповідає галузевій структурі сільського господарства. Програмований структурний розвиток – це формування необхідної кількості господарств певної структури або спеціалізації. У цьому разі галузева структура окремих ділянок може створити галузеву структуру і спеціалізацію області в цілому.

Природно-ресурсний потенціал орних земель сільськогосподарських районів у нашій області може становити 1,1 млн. гектарів, зокрема для виробництва зерна може бути використано до 550 тис., технічних культур – до 110 тис, картоплі та овоче-баштанних – понад 100 тис., кормових культур – понад 450 тис. гектарів, що відповідатиме структурі 42;10;10; 38 відсотків відповідно [1].

На цій території пропонується вирішувати стратегічні питання формування фермерських господарств нового (конкурентоспроможного) типу.

Для фермера, керівника фермерського господарства з виробництва яловичини, дуже важливо знати, скільки необхідно гектарів кормових угідь, щоб забезпечити добру кормову базу, оптимальний рівень і якість годівлі молодняку на вирощуванні і відгодівлі згідно поголів'я [2].

Основна частина. Питома вага технічних культур повинна відповідати науковим нормам, що виключають можливість спадаючої родючості ґрунтів. Картоплярство і овочівництво повинно мати окрему систему фермерських господарств.

Принципово важливим є трансформація багатогалузевих господарств у спеціалізовані, зокрема у рослинництві та тваринництві. Для вирішення програми

структурного розвитку важливо не втручатися у процес прийняття рішень окремими підприємцями, проте стимулювати реалізацію їх дій у руслі програмованих рішень.

Структурний розвиток тваринництва – це формування необхідних спеціалізованих фермерських господарств нового типу, які спеціалізувалися б на виробництві яловичини.

Тваринництво вимагає певних ресурсів землі, зокрема кормових угідь – 787 тис. гектарів, у тому числі 467 тис. – у фермерських і 150 тис. – у селянських присадибних господарствах. Скотарством може бути зайнято 1557 фермерських ділянок середнім розміром 313 га і 150 тис. ферм на присадибних ділянках.

Існує три методи визначення землекористування [3].

I МЕТОД

1. Визначається скільки необхідно ц кормових одиниць на 1 голову, щоб у віці 17-18 міс. віці мати живу масу 420-450 кг. Розрахунки свідчать, що необхідно на 1 голову – 30 ц кормових одиниць.

2. Визначаємо необхідну кількість кормових одиниць на все поголів'я.

На 100 голів бугайців на відгодівлі необхідно 3000 ц корм. од.

3. Плануємо вихід ц корм. од. з 1 га кормових угідь (в середньому). При цьому кормові культури будуть вирощуватися на багарних землях і частково на зрошувальних землях. Вихід кормових одиниць складе з 1 га в середньому 25 ц корм. од.

4. Визначаємо необхідну кількість кормових угідь на все поголів'я на півтори року: $3000 \text{ ц корм. од.} / 25 = 120 \text{ гектарів}$, на 1 голову $120 / 100 = 1,2 \text{ гектари}$; за рік на 1 голову = 0,8 гектари.

II МЕТОД

1. Визначаємо кормову базу згідно середньорічного поголів'я, норм годівлі і раціонів годівлі.

2. Силос, сінаж, сіно переводяться за допомогою спеціальних коефіцієнтів в зелену масу.

3. Визначаємо кількість зеленої маси за видами культур.

4. Згідно врожайності кормових культур визначаємо площу кормових культур на все поголів'я.

5. Визначається кількість в гектарах на одного бугайця за рік.

III МЕТОД (оснований на річній структурі раціонів).

1. Жива маса бугайців у 18-міс. віці – 450 кг;

2. Кількість кормів, що планується згодувати на 1 голову за 18 місяців - 30 ц корм. од;

3. Середньорічна структура раціонів, %

- грубі корми – 10 %
- в тому числі сіно люцерни – 8;
- соковиті корми – 28;
- в тому числі силос кукурудзяний – 20;
- коренеплоди - 8;
- зелені корми – 30;
- концентровані корми – 32

Згідно раціонів поживності слід корегуватися структурою раціонів та їх поживністю (табл. 1).

Таблиця 1

Необхідна кількість кормів згідно структури раціонів і поживності (в середньому на голову)

Корми	Корм. од., ц	Поживність 1 кг корму, корм. од	Кількість кормів, ц
Сіно люцерни	$30 \cdot 8 / 100 = 2,4$	0,4	$2,4 / 0,4 = 6$
Силос кукурудзяний	$30 \cdot 20 / 100 = 6,0$	0,2	$6,0 / 0,2 = 30$
Коренеплоди	$30 \cdot 8 / 100 = 2,4$	0,12	$2,4 / 0,12 = 20$
Зелені корми	$30 \cdot 30 / 100 = 9,0$	0,2	$9,0 / 0,2 = 45$
Концкорми	$30 \cdot 32 / 100 = 9,6$	1,0	$9,6 / 1,0 = 9,63$

На основі розрахункової кількості кормів в розрізі різних видів, а також врожайності кормових культур (ц/га) визначаємо необхідну площу кормових угідь на одного бугайця за 18 міс. і за рік.

При цьому люцерна, коренеплоди вирощуються на зрошенні. Злакові, злаково-бобові, кукурудза – частково на зрошенні, зернові – на богарі (таблиця 2-3).

Таблиця 2

Необхідна кількість зелених кормів, ц на голову

Корми	Перевірений коефіцієнт	Кількість зелених кормів, ц
Сіно люцерни	4	$6*4=24$
Силос кукурудзяний	1,2	$30*1,2=36$
Зелені корми	-	45
Всього	-	105

Таблиця 3

Необхідна кількість зелених кормів за видами, на 1 голову

Корми	Питома вага, %	Кількість кормів, ц
Злакові	20	$45*20/100=9$
Злако-бобові	20	$45*20/100=9$
Люцерна	30	$45*30/100=13,5$
Кукурудза (зелена маса)	30	$45*30/100=13,5$
Всього		45

Висновки. Вирощування великої рогатої худоби на м'ясо може моделюватися як супутній ресурс молочного скотарства. Потенційний обсяг виробництва яловичини – 47 тис. т на рік. Ринок великої рогатої худоби на м'ясо до 2030 року буде обмежений кількістю приплоду і його використання для відгодівлі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бугайчук О.В. Трансформації сільськогосподарських земель у зоні допустимого радіоактивного забруднення. *Інноваційна економіка. Науково-виробничий журнал*. 2014. №1. С.94-99.
2. Вантух В.П. Ефективність і перспективи розвитку м'ясного скотарства у фермерських господарствах Львівської області: автореферат дис. ... канд. с.-г. наук: Житомир, 2004. 20 с.

3. Вільхова Т.В. Інтенсифікація використання земельних угідь в сільськогосподарських підприємствах: дис. ... канд. с.-г. наук: Дніпро, 2017.208 с.

ЛЕВЧЕНКО І.С.

*здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії
другого року денної форми навчання
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»*

ЛЮБЕНКО О.І.

*кандидат с.-г. наук, доцент, науковий керівник
ДВНЗ «Херсонський державний аграрний університет»*

ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ЩІЛЬНОСТІ ПОСАДКИ ТА ЕТОЛОГІЇ ПТИЦІ В УМОВАХ ПРОМИСЛОВОГО УТРИМАННЯ

Вступ. В період адаптації до технологічних процесів, організм птиці постійно відчуває вплив негативних факторів середовища утримання, який часто супроводжується зниженням продуктивності, природної резистентності організму, зміною поведінки в групі [1].

Вивчення поведінки птиці за різних систем утримання дозволяє створити такі умови, які б сприяли більш повному використанню потенційної продуктивності курей і зниженню витрат на виробництво продукції. Особливу увагу заслуговують поведінкові реакції курей промислового стада на провідний технологічний прийом інтенсифікації виробництва продуктів птахівництва – зміну щільності посадки поголів'я.

Основна частина. Дослідження з вивчення механізмів впливу технологічних факторів утримання дають змогу зрозуміти, що висока щільність посадки сприяє появі специфічних поведінкових реакцій птиці. Ієрархічні відносини базуються на основі домінування (загрози) і підпорядкування (умиротворення), що визначає поведінку окремих особин в групі. Птиця спроможна розрізняти одна одну за кольором, розміром, формою і розташуванням гребня, ідентифікуючи інших за місцем в ієрархії [2].